



ועדת הבחירות המרכזית לכנסת ה-21
لجنة الانتخابات المركزية للكنيست 21
The Central Elections Committee for the 21st Knesset

Justice Hanan Melcer
Deputy President of the Supreme Court
Chairman of the Central Elections
Committee

القاضي حنان ملتسر
نائب رئيس المحكمة العليا
رئيس لجنة الانتخابات المركزية

השופט חנן מלצר
המשנה לנשיאת בית המשפט העליון
יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית

תב"כ 36/21

העותרת: מפלגת אחריות למייסדים

נגד

- המשיבים:
1. בני גנץ, יו"ר רשימת כחול לבן
 2. שידורי קשת בע"מ
 3. שידורי רשת (אפיק 14)

עתירה לצו מניעה לפי סעיף 17ב לחוק הבחירות (דרכי תעמולה), התשי"ט-1959

בשם העותרת: עו"ד הדס קרמניצר

החלטה

1. בפניי עתירה, בגדרה אני מתבקש להורות למשיבות 2-3 שלא לשדר, בשידור חי, נאום עם המשיב 1, שנועד להיום לשידור בקשת, או ברשת (כך לפי העתירה – הערת הח"מ).
2. לטענת העותרת במסגרת הראיון עתיד המשיב 1 לפרסם תכנים שהם בגדר של תעמולת בחירות, שאין לשדרה בטלוויזיה בהתאם לסעיף 5(א) לחוק הבחירות (דרכי תעמולה). התשי"ט-1959 (להלן: חוק דרכי תעמולה). משכך ביקשה העותרת שאורה למשיבות 2-3 שכל שהראיון מוקלט, הן לא ישדרו אותו בראשית המהדורה, אלא בסופה בלבד, וככל שהראיון עתיד להיות משודר בשידור ישיר, אורה למשיבות 2-3 לשדרו בהשהייה, כפי שנקבע על ידי בעבר.
3. לאחר עיון בעתירה, ובהתאם לסעיף 18(1) להוראות הבחירות (דרכי תעמולה) (סדרי הדין בבקשות ועררים), התשע"ה-2015, החלטתי לדחות את העתירה על הסף, שכן על פניה היא איננה מגלה עילה למתן הצו המבוקש. אבהיר עמדתי להלן.

עמוד 1 מתוך 3

משכן הכנסת, קריית דוד בן-גוריון, ירושלים 9195015 العنوان: مجمع بن-غوريون, أورشليم القدس, 9195015
טלפון هاتف: 02-6753407, פקס فاكس: 02-5669855 דוא"ל البريد الإلكتروني: VadatB@knesset.gov.il

אתר האינטרנט الموقع www.bechirot.gov.il

4. אכן, סעיף 5(א)(1) לחוק דרכי תעמולה קובע כי: "על אף האמור בכל דין אחר, בשידורי רדיו או טלוויזיה – (1) לא תהא תעמולת בחירות בתקופת 60 הימים שלפני יום הבחירות".
5. לצורך פרשנות סעיף 5 לחוק דרכי תעמולה, הלכה היא כי "תעמולת בחירות" היא "רק אותו ביטוי שהאפקט הדומיננטי שלו הוא בהשפעתו על הבוחר ושאינו לו אפקט דומיננטי אחר... אכן, האיזון הראוי בין הערכים המתחרים מחייב, כי הדיבור 'תעמולת בחירות' יכלול אותו שידור אשר פועלו הוא בשכנוע ובהשפעה על הכרעת הבוחר, ולא ששידור שהאפקט שלו הוא אחר" (בבג"צ 869/92 זוילי נ' יו"ר ועדת הבחירות המרכזית לכנסת ה-13, פ"ד מו(2) 692, 709).
6. בתב"כ 12/15 ח"כ אלי גולדשמידט נ' ראש הממשלה בנימין נתניהו (22.04.99) (להלן: עניין גולדשמידט). קבע השופט א' מצא כדלקמן:

"...בשום פנים ואופן אין להסיק מפסק דין זוילי שבתקופת מערכת הבחירות מוטל על הטלוויזיה והרדיו להדיר עצמן, או להסתייג, מראיונות עם המתמודדים, בשאלות השנויות במחלוקת בין הרשימות והמועמדים, כאשר לתשובות לשאלות עשויה להיות השפעה על החלטות הבוחר....

חובת התקשורת לספק לציבור מידע שהוא זכאי לקבלו, ובכלל זה מידע המתייחס לשאלות השנויות במחלוקת בין מפלגות ואישים בזירה הפוליטית, אינה מתמעטת בתקופת בחירות. אדרבה, בתקופה זו – יותר מבזמנים אחרים – גובר עניינו של הציבור בקבלת המידע, הדרוש לכל בוחר לגיבוש החלטתו. לבוחר יש עניין לראות את המועמדים המתחרים ביניהם על הזכייה באימונו, לשמוע את דבריהם, להתרשם מהם ומעמדותיהם, לבחון מי מבעלי העמדות החלוקות מספק מענה יותר משכנע לשאלות המטרידות אותו; שכן בכל אלה יש כדי לסייע לו לגבש החלטה מושכלת במי ומי יבחר".

7. הדברים הנ"ל, שאומצו גם על-ידי קודמיי (ראו והשוו: תב"מ 9/2001 קשב נ' ארץ הצבי (השופט מ' חשין; 26.01.2001); תב"כ 17/17 הליכוד נ' הרשות השנייה (השופט ד' ביניש); תב"כ 43/19 הליכוד נ' הבית היהודי (השופט א' רובינשטיין; 18.01.2013) ועוד) – מקובלים אף עליי, ובלבד שמדובר בראיון עיתונאי שאינו נאום חד צדדי. בהקשר זה אני יוצא מהנחה כי טרם הראיון המרואיין יתודרך לגבי המסגרת המשפטית הרלוונטית, ובגדר הראיון יוצגו למרואיין שאלות שונות (אף קשות, ככל שיתבקש), תיבחנה עמדותיו בסוגיות שעל סדר היום, וככל שהראיון יגלוש מראיון מותר לתעמולת בחירות אסורה, המרואיין או העורך יפעילו את סמכותם להפסיק את הראיון או לקטוע את דברי המרואיין (השוו: עניין גולדשמידט, תב"כ 18/19 הירוקים נ')

- שידורי קשת (06.01.2013)) ובמקרים קיצוניים, בהם הוא לא יישמע למבוקש, יאמר לו כי המערכת תשקול שלא לראיינו בשנית.
8. לא למותר לציין כאן כי גם היועץ המשפטי (בפועל) לרשות השנייה לטלוויזיה ולרדיו הנחה כאמור את בעלי הרשיונות לקראת הבחירות לכנסת ה-21 (ראו: מכתבו של עו"ד אופיר ביטן לבעלי הרשיונות לשידורי טלוויזיה מתאריך 30.01.2019), וחזקה על המשיבים כי יפעלו בהתאם לדין, להנחיות יושבי ראש ועדת הבחירות המרכזית לכנסת לתקופותיהם ולקביעות המאסדר (שאף עיצומים בצידם).
9. אציין כי בהנחייה הכלולה בהחלטתי זו יש, כמובהר לעיל, אבחנה בין ראיון עיתונאי, שיש בו ערכים חדשותיים דומיננטיים עבור הציבור, לבין נאום חד צדדי, שבו מועברים מסריי הנואם בלבד, ובכך השוני באיזון בין המסר התעמולתי שבדברי הדובר, לבין הערכים הנוספים שמובאים בראיון. בין השאר מכוחה של אבחנה זו, הוריתי בהחלטות קודמות כי נאומים חד צדדים ישודרו בהשהייה שתאפשר לדווח על הנאמר בהם, תוך הסרת התעמולה, במידת הצורך (ראו החלטותי בתב"כ 21/21 העבודה נ' הליכוד (04.03.2019) והצו הארעי שהוצאתי בתב"כ 32/21 הליכוד נ' כחול לבן).
10. נוכח כל האמור לעיל – העתירה נדחית. משלא נתבקשה תשובת המשיבים לא אעשה, זו הפעם, צו להוצאות.

ניתנה היום י"ב אדר ב' התשע"ט (19.03.2019).

חנן מלצר

המשנה לנשיאת בית המשפט העליון
יושב ראש ועדת הבחירות
המרכזית לכנסת ה-21

עמוד 3 מתוך 3

משכן הכנסת, קריית דוד בן-גוריון, ירושלים 9195015 العنوان: مجمع بن-غوريون, أورشليم القدس, 9195015
טלפון هاتف: 02-6753407, פקס فاكس: 02-5669855 דוא"ל البريد الإلكتروني: VadatB@knesset.gov.il

אתר האינטרנט الموقع www.bechirot.gov.il